

ခင်ခင်ထူး လှည်းယဉ်ကြွေ

ဝတ္ထုတိုများ

www.burmeseclassic.com

ဒုတိယအကြိမ်

ပုံတိုပတ်စ

(၁)

အမေက မန္တလေးမြို့၏ အနောက်ဖျား ရောဝတီမြစ်ကမ်းနားက ချော်ဆိပ်ရပ်ကွက်မှာ နေခြင်းဖြစ်၍ မန္တလေးမြို့၏ အရှေ့ယွန်းယွန်း မြို့သစ်ကို ပြောင်းရွှေ့လာသည့် ကျွန်မတို့ ထံ အခါအားလျော်စွာ စာတိုပေစကလေး ရေးကာ လူကြုံဖြင့် ပို့တတ်ပါသည်။ ။ အမေကြိုက်သည့် အစားအသောက် ကလေးတွေ စားချင်သည့်အခါ၊ ရွာက ဆွေမျိုးတွေထံမှ ရောက်လာတတ်သော ပဲကလေး၊ နှမ်းကလေး ခွဲဝေပေးချင်သည့်အခါ အမေက လူကြုံဖြင့် မှာ တတ်ပို့တတ်သူ ဖြစ်သည်။ ။ ကျွန်မတို့ မိသားစုကလည်း အမေအတွက် တစ်လစာ ဆေးလေးဝါးလေး ပို့ပေးသည့်အခါ၊ ကျွန်မတို့ လက်ထဲ ငွေစကလေး ရွှင်လို့ အမေစားချင်ရာစားဖို့ ငွေကလေး ကန်တော့လိုသည့်အခါ ရောက်မြဲဖြစ်သော်လည်း အရောက်အပေါက်ခြားလျှင် သည် လိုပဲ စာတစ်စောင် ပေတစ်ဖွဲ့ လှမ်းပို့တတ်ပါ၏။ တစ်ခါတစ်ခါ မာကြောင်း သာကြောင်း၊ တစ်ခါတစ်ခါ သူ့စိတ်ကူးတွေကို ရောက်တတ်ရာရာ ချရေးသည့်စာတွေ များ ပါသည်။ ။

အခုလည်း တစ်မနက်ခင်းမှာ အမေထံမှ စာတစ်စောင် လူကြုံဖြင့် ရောက်လာပါသည်။ ။ ခါတိုင်းလို မာကြောင်းသာကြောင်း ဆိုတာထက် သူ့ခေါင်းထဲမှာ ပေါ်လာသော အတွေ့အကြုံကလေးကို ကျွန်မ ဝတ္ထုရေးလို့ ရရင် ရေးရအောင်ဆိုကာ ရေးပို့လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ကျွန်မ အိမ်ထော

င်ခွဲပြီး နောက်ပိုင်း အမေ့ဆီက သည် လိုစာကလေးတွေ ရောက်လာတတ်ကြောင်း ကျွန်မ ပြောခဲ့ပါပြီ။ ကျွန်မ အိမ်ထောင်မကျခင် အမေနှင့်အတူ နေခဲ့ရစဉ်ကပင် အမေ အပြောနာလွန်း၍ ကြားရဖန်များ သော စကားတွေက ကျွန်မစာတွေ ရေးဖြစ်လာတော့ ကျွန်မအတွက် ဝတ္ထုရေးချင်စရာတွေ ဖြစ်လာတော့သည် ။ ကျွန်မ စာရေးဆရာမ ဖြစ်ရခြင်းသည် ပင် အမေ့ကျေးဇူးက များများ မဟုတ်လား။ အနေဝေးပြန်တော့လည်း ကျေးတောသူ အမေက စိတ်ကူးရတိုင်း စာတွေ လှမ်းပို့နေကျ။ တစ်ခါ တစ်ရံ ကျွန်မကို အားမရဟု ဆိုကာ ဝတ္ထုလိုလို စီရေးပေးသည် များ ပင် ရှိသည့်အတွက် ကျွန်မမှာ ဝမ်းသာဝမ်းနည်း ဖြစ်ရပါသည် ။

အမေသည် အညာကျေးတောခေါင်ခေါင်က ရွာဘုန်းကြီးကျောင်း ထွက်ပီပီ သေစာရှင်စာ ဖတ်တတ်ရုံလောက်သာ ပညာတတ်ရှာသူ ဖြစ်ပါသည် ။ သို့သော် နှုတ်ရေး ကြွယ်လှသည် ။ စကား အလွန်ပြောတတ်သည် ။ လောကအကြောင်း၊ ဓမ္မအကြောင်း ဆင်ခြင် သုံးသပ်နိုင်စွမ်း ရှိသည် ။ ပညာရယ်လို့ မပြည့်စုံရှာသော်လည်း အမေက လူ့အကြောင်း၊ လူ့အထတွေကို ကောင်းကောင်း သိသူဖြစ်သည် ။ ဝတ္ထုတိုသဘောတရားကို အမေ နားမလည်နိုင်သော်လည်း အမေကိုယ်တိုင် စီကာပတ်ကုံး ပြောပြသမျှ ဝတ္ထုဖြစ်နေတတ်သည် ။ ကျွန်မ ဝတ္ထုတိုကလေးတွေ ရေးဖြစ်တော့ အမေကိုယ်တိုင် အားရဝမ်းသာ ဖတ်ကြည့်ရှာသည် ။ အမေက စကားအရာမြောက်အောင် ပြောတာကို ကျွန်မက ဝတ္ထုဖြစ်အောင် ဖန်တီးယူလိုက်နိုင်တာကိုပဲ ဝမ်းသာနေတတ်ပါသည် ။ တစ်ခါတစ်ရံ ဝေဖန်ရေးပင် ပါလိုက်သေး၏။ ဒါကလည်း တစ်ခေါက်လည်း ဖတ်ပြီး ပြောတာမျိုး မဟုတ်။ နှစ်ခေါက် သုံးခေါက်ဖတ်ပြီး ပြောခြင်းဖြစ်ပါ၏။

‘ညည်းဝတ္ထုက ဖတ်လို့ တော့ ကောင်းပါရဲ့ ။ ဒါပေမဲ့ လူလုံးမကြွဘူး အရဲ့ ။ ကျားဝတ္ထုထဲက ကျားဦးဝန်အကြောင်းက ဒါလောက် ဘာကလိ

မ့်မတုန်း။ သည် လို သည် လိုတဲ့ ဆိုလို့ ပြီးရရောလား။ ဦးဝန်မယားက မပုစွန်တော်၊ အဲသည် မပုစွန်က...’

ဝတ္ထုတို၏ အခင်းအကျင်းကို အမေ မသိလေတော့ ဦးဝန်နှင့်ပတ်သက်သမျှ ဇာတ်ကြောင်းကုန်စင်အောင် ဖြေဖြန့်မပြရကောင်းလားလို့ ဝေဖန်ခြင်း ဖြစ်သည် ။ ကျွန်မက ဝတ္ထုတိုကလေးထဲမှာ မလိုအပ်သည့် အကြောင်းအရာတွေ ထည့်လို့ မဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ စားရေးဆရာက ပြောချင်သည့် ဇာတ်လမ်းရည်ရွယ်ချက်နှင့် ဆီလျော်သောဇာတ်ကို အထူးအားပြုသော လိုသလောက် အကြောင်းအရာကိုသာ ဖွဲ့ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း ကျွန်မ နားလည်သလို ပြောပြတော့လည်း အမေက ဘာမှ ပြန်မပြောတော့ပါ။ အမေပြောသော အကြောင်းအရာများကို ကျွန်မ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ဖန်တီးနိုင်သည် ဆိုခြင်းမှာ လည်း ကြားရုံဖြင့် ကျွန်မ ဖန်တီးထားသည်ဟု ဆိုလိုခြင်း မဟုတ်ပါ။ ကျွန်မကိုယ်တိုင် သည် အညာ သည် ရွာက လူတွေထဲမှာ အမေနှင့်အတူ တစ်လျှောက်လုံး ဖြတ်သန်းခဲ့ဖူးတာကြောင့် လည်း ပါပါလိမ့်မည်။ အမေက တစ်ယောက်ယောက်အကြောင်း ပြောပြီဆိုလျှင် ကျွန်မကလည်း အမေ ဘယ်သူ့ ဘယ်ကိစ္စကို ပြောနေမှန်း ချက်ချင်း သဘောပေါက်သည် ။အမေသိသလို ကျွန်မ သိသည် မှန်သော်လည်း အမေအားသာချက်မှာ စကားကို စီကာပတ်ကုံး၊ အညာလေ၊ အညာငွေဖြင့် အညာသံ လှိုင်လှိုင်သုံးကာ ပြောတတ်ခြင်း ဖြစ်၏။ နောက် အမေနှင့် အနေဝေးပြန်တော့လည်း စာတိုတစ်ကြောင်းသည် ပင် ကျွန်မအတွက် အတွေးများ စွာ ဖြန့်ကြက်နိုင်ပါ၏။ အမေနှုတ်က စကားပြောလေတိုင်း၊ အမေ စာရေးပေးလိုက်တိုင်းလည်း ဝတ္ထုဖြစ်တာမဟုတ်တော့ တချို့အကြောင်းအရာတွေက ကျွန်မအတွက် ဝတ္ထုဖြစ်မလာတာလည်း ရှိပါ၏။ ဒါကိုပဲ အမေက အားမလိုအားမရ ဖြစ်တတ်သေး၏။ ကျွန်မကိုယ်တိုင် မေ့နေပြီဖြစ်သည့် အကြောင်းအရာကို အမေက မမေ့ပါ။

ဘယ်လောက်ပဲ ကြာကြာ အမှတ်တရ ပြန်မေးနေတတ်ပါသည်။ ။

‘ညည်း... မအူရွာက ကိုကုလားအကြောင်း အမေပြောတဲ့ ဟာ ရေးပြီးပြီလား’

‘မရေးဖြစ်သေးပါဘူး အမေရယ်... ကိုကုလားအကြောင်းက ဝတ္ထုဖြစ်ဖို့ အဆာတွေ ထည့်ရဦးမှာ ပါ။ ဝတ္ထုဖြစ်ဖို့ ကလည်း လိုသေးတာကိုး အမေရဲ့’

ကျွန်မက သည် လိုလိုက်လျှင် အမေက

‘ညည်းတို့ ဟာ ဘယ်လိုဟာကမှ ဝတ္ထုရေးလို့ ရသတုန်း... ကတည်းမှ ၊ ဝတ္ထုဖြစ်တယ် မဖြစ်တယ် ဘယ်သူကများ ဂျီးဂျောက်များ နေပါလိမ့်တော်’ ဟု ဆိုကာ ထိုကိစ္စ ခဏတော့ ပြီးပြတ်သွားရတော့သည်။ ။ တစ်ခါ တစ်ရံမှာ တော့

‘ညည်းသည် ဟာတော့ ဝတ္ထုရေးလို့ ရမယ် ထင်ပါရဲ့’ အစချီကာ နောက်ထပ်ပေါ်လာသည့် အကြောင်းအရာကို ပြောပြန်လေ၏။ ကြာတော့ ကျွန်မမှာ အမေပြောသမျှ၊ အမေ အဝေးက ရေးပို့နေသမျှ ရေးစရာရော၊ ရေးမဖြစ်တာရော ပုံနေတော့သည်။ ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်မဝတ္ထုတိုကလေးတွေ ရေးဖြစ်ပါစေတော့ဆိုသည့် အမေ့မေတ္တာ၊ အမေ့စေတနာကို ခံယူရပြီဖြစ်ပါသည်။ ။ အမေကတော့ သားသမီးတွေ၊ မြေးတွေ တစ်ပုံကြီးနှင့်ဆိုတော့ သူတစ်ဝမ်းတစ်ခါး မပူပင်ရသူပီပီ ပီတောက်ပင်ရိပ် ကုလားထိုင်တစ်လုံး ချခင်းကာ ကျွန်မအတွက် သူမှတ်မိသမျှ အတွေ့အကြုံဆန်းကလေးတွေကို စဉ်းစားမြဲ၊ ချရေးမြဲ၊ လူကြိုနှင့် ပို့မြဲ။ အမေ့စာတွေပင် များ လှပြီ။ အမေက ပြောသည့်စကားမှာ ပင် မဟုတ်၊ စာတွေမှာ ပါ ပုံတိုပတ်စကလေးတွေ ပါအောင် ရေးတတ်ရှာသည်။ ။ အမေ့ ပုံတိုပတ်စကလေးများ သည် ပင် ဝတ္ထုတိုကလေးတွေ ဖြစ်နေတာ မဟုတ်

(၂)

ကျွန်မတို့ အိမ်မှာ မောင်နှမ မိသားစုများ လေတော့ စားအိုးကြီးလှသည် ။ သည် ကြားထဲ ကျွန်မတို့ ပိုင် မော်တော် မန္တလေးဆိပ်ကမ်း ဆိုက်ကပ်ချိန်နှင့် တိုက်ဆိုင်လျှင် မော်တော်သားတွေကိုပါ ကျွန်မတို့ ကပဲ တာဝန်ယူကြရသည် ။ ထိုအခါမျိုးမှာ တစ်ကျိပ်ကျော်အိုးကြီး ချက်က ရော့။ အမေဆိုလျှင် မနက်လင်းကတည်းက မီးဖိုမှာ ထင်းတုံးကြီး တစ်တုံးတွေကာ နေကုန်နှင့်နေခန်းဆိုသလို ချွေးတလုံးလုံး ချက်ပြုတ်နေရတတ်သည် ။ တစ်ဦးတည်းသော သမီးမိန်းကလေးဖြစ်သည့် ကျွန်မမှာ ကျောင်းအားလျှင် အားသလို အမေ့ကို ကူညီသည် ဆိုပေသိ အိုးသူကြီး အမေ့ခမျာ သက်သာလှတာမဟုတ်။ ကျွန်မတို့ အိမ်က မီးဖိုချောင်မှာ သူဝင်ငါထွက် လူလဲနှင့် စားသောက်နေကြတာကို ကြည့်ရင်း အမေက ပက်ခနဲ ပြောတော့သည် ။

‘အမယ်လေးဟဲ့... တို့ အိမ်က မီးဖိုချောင်ကလည်း မြို့တော်သိန်းအောင် ဇာတ်ရုံဖြစ်နေပါပကောဟဲ့... များ လိုက်တဲ့ လူတွေနယ်၊ ငါ့မလည်း ရသေ့ရှစ်သောင်း ဆွမ်းကပ်ရသလို ဖြစ်နေပြီ။ တို့ ရွာက ထမင်းချ

က် ‘မတော’ တောင် သတိရသေး’

အမေက လူတွေ များ လွန်းတာကို တစ်မျိုး ဥပမာပေးသည်။ သူ ထမင်းချက်ရတာကို တစ်မျိုး ဥပမာ ပေးသည်။ ပြီးတော့ ထမင်းချက် မတောတဲ့။ အမေလွှတ်ခနဲ ပြောလိုက်သော ပုံခိုင်းကလေးများကို ကျွန်မ တခုတ်တရ မေးထားတတ်သည်။ အမေကလည်း ပြောချင်ချင်။

‘ထမင်းချက် မတောဆိုသော ယောက်ျားမိန်းမကြီးဟဲ့၊ မိန်းမကနေ ယောက်ျားစိတ်ပေါက်နေတဲ့ မိန်းမကြီးပေါ့အေ။ ခေါင်းမှာ သျှောင်တစ်စောင်းကြီးနဲ့ ၊ ပုဆိုးကို ခါးပုံစကြီးကြီးထုတ်ပြီး တိုတိုပါအောင် ဝတ်တတ်တယ်။ လူကောင်ကြီးကလည်း နည်းတာကြီး မဟုတ်ဘူး ။ ဂိုက်ကောင်းဆိုက်ကောင်းကြီးပေါ့အေ။ သူက မြင်းခြံဇာတ်မှာ ထမင်းချက်အိုးသူကြီး။ ထမင်းဝေချိန်ကျပြီဆိုရင် သူက မောင်းကြီးထထသဲ့ပြီး ထမင်းအိုး ဟင်းအိုးတွေ အလယ်ကောင် ခုံတစ်လုံးနဲ့ ပယ်ပယ်နယ်နယ် ထိုင်တော့တာပဲ။ ဇာတ်သူ ဇာတ်သားတွေက ကိုယ့်ဇလုံလေးတွေနဲ့ ကိုယ်လာလာတန်းစီကြရတာ။ မတောက စိတ်မထင်ရင် လက်ထဲကိုင်ထားတဲ့ ဟင်းမွှေတဲ့ ယောက်ချိုကြီးနဲ့ ဒေါက်ဆို ခေါက်ချလိုက်တာပဲ။ သူပုံပေးတဲ့ အတိုင်း လက်ခံချင်ခံ၊ မခံလို့ အတွန့်တက်ရင် အော်တော့တာပဲ။ စားမှ သာ အေးအေးသက်သာ စားကြဟဲ့။ နင်တို့ ပထွေး ဇာတ်ဆရာပေးတဲ့ ပိုက်ဆံနဲ့ မလောက်မငှ ချက်ရတာ။ နင်တို့ ချက်ကျွေးနေရတာ ငါဖြင့် ဆီပူအိုးနားက မခွာရတဲ့ ငရဲသားလို ဖြစ်နေပြီဟေ့... တဲ့ ။ ဟုတ်တယ်လေ ညည်းစဉ်းစားကြည့်ပါလား။ ငရဲကျတဲ့ လူတွေသာ ပြောင်းသွားတယ်၊ ငရဲသားတွေကို ဆီပူထဲထည့်ကြော်ရတဲ့ ငရဲသားက တစ်သက်လုံး မီးပူဆီပူနားနေရတာ... အခုငါလည်း အဲ့သလိုဖြစ်နေပြီ’

အမေ ဘာပဲပြောပြော ပုံတိုပတ်စကလေးတွေက အမြဲကပ်လျက်ချပ်

လျက် ပါတတ်သည်။ ကျွန်မတို့ မောင်နှမတွေက ထမင်းစားလျှင် အမေ့ကို ဟိုဟာလေး ထည့်ပေးပါဦး၊ သည် ဟာလေး ထည့်ပေးပါဦး တောင်းလျှင် အမေက ‘ငါ ကိုရာပို လို လုပ်လိုက်မယ်နော်’ ဟု ပြောတတ်သည်။ ဒါလည်း ကျွန်မတို့ က ပြောပါဦး မေးရသည်။

‘ကိုရာပိုက အမေတို့ ရွာတွေဘက်မှာ ဆယ့်နှစ်ပွဲ လိုက်ရောင်းနေတဲ့ ခေါက်ဆွဲလက်သုပ်သည် လေ။ ကိုရာပိုများ ခေါက်ဆွဲပြင်ပြီဆိုရင် သူ့လက်ကအပေါ့၊ အလေး၊ အချဉ်၊ အစပ် သိပ်မှန်တာ။ အဲ့တာကို စားသူက အတွန့်တက်ပြီး ကိုရာပို ငံပြာရည်လေး နည်းနည်းလောက်လို့ တောင်းရင် ရမယ်ဗျား ရမယ်ဗျားဆိုတဲ့ ပြီး လက်သုပ်ပန်းကန်ထဲ ငံပြာရည်တွေ ဝေါခနဲ လောင်းထည့်လိုက်တာပဲ။ ကိုရာပို ဆီချက်ကလေး ဆမ်းစမ်းပါဦးဆိုလည်း ရမယ်ဗျား၊ ရမယ်ဗျားဆိုပြီး ဆီတွေ ဗရပြုတ် သွန်ထည့်လိုက်တာပဲ။ ငရုတ်သီးမှုန့်ကလေးဆိုလည်း မှောက်ချလိုက်တာ ဆိုတော့ ဘယ့်နှယ်မှ စားမဖြစ်တော့ဘူး’

အမေ့ ပုံခိုင်းတွေက သူ့နေရာနှင့်သူ အံဝင်ခွင်ကျ ဖြစ်နေတတ်တော့ ကျွန်မတို့ မှာ အမေ့ကို အံ့ဩရသည်။ အကြောင်းအရာကလေးတစ်ခု ရှိလာလျှင် သူနှင့်လိုက်ဖက်သည့် ပုံခိုင်းက ကပ်လျက်၊ ချပ်လျက်။

ကျွန်မက အိမ်မှာ တစ်ယောက်တည်းသာ သမီးဆိုတော့ အစ်ကိုတွေ၊ မောင်တွေအပေါ် လူစွာလုပ်ချင်သည်။ မောင်နှမတစ်တွေ တစ်ယောက်တစ်ခွန်း စကားများကြပြီဆိုတော့လည်း ကျွန်မက နိုင်လိုက်ရမှ ၊ နောက်ဆုံး အညွန့်ကလေး တင်လိုက်ရမှ ကျေနပ်တတ်သူ ဖြစ်သည်။ ဒါကိုလည်း အမေက ပုံခိုင်းဖြစ်အောင် ခိုင်းလိုက်သေး၏။

‘ညည်းကတော့ အမေငယ်ငယ်တုန်းက အမေတို့ က ဘလေးရင် ခေါ်ကြတဲ့ အရူးကိုဘရင် ပြောသလို ဖြစ်နေပြီ’

အရူး ကိုဘရင်ဆိုသည် မှာ စိတ် ကယောက်ကယက် ဖြစ်နေရှာသည့် အမေဦးလေး ဝမ်းကွဲတစ်ယောက် ဖြစ်သည် ။ ဟိုတုန်းကမှော်ဆေး၊ အင်းဆေးများ ထိုးရာက စိတ်နောက်သွားရှာသည် ဟု လူကြီးတွေ ပြောဖူးသည် ။

‘ဘလေးရင်က ရွာထဲနေတာ မဟုတ်ဘူး ၊
ရွာမြောက်ကမ်းလှမ်းလှမ်းက သီချိုင်းဇရပ်ပေါ်နေတာ။
ထမင်းသွားကျွေးလည်း စားချင်မှ စားတာ။ ရွာထဲထမင်းလည်း ခံစားတာ၊ အမေအဖေက ဘလေးရင် လည်ပင်းမှာ မြူအိုးတစ်လုံး ကြိုးချည်ပြီး ဆွဲပေးထားတာပေါ့။ လူကအပါးရယ်၊ ဆွေတွေမျိုးတွေ အိမ်ရှေ့ရောက်ရင် တစ်ခုခု လာမထည့်မချင်း ပေပြီး ရပ်နေတော့တာပဲ။ အိမ်က လူကြီးတွေ မအားရင် အမေက မြူအိုးထဲကို ထမင်း သွားသွား ထည့်ပေးရတယ်။ အမေတို့ က ကလေးတွေဆိုတော့ ကစားကောင်းနေတုန်း လာရပ်ရင် စိတ်တိုတာပေါ့။ ရိုရိုသေသေ မထည့်မိဘူး။ ဆောင့်ဆောင့်အောင့်အောင့် ထည့်ခဲ့တာချည်းပဲ။ နောက်တော့ အမေ ဆောင့်လွန်း အောင့်လွန်းအားကြီးတော့ အမေတို့ အိမ်ရှေ့ လာမရပ်တော့ဘူး။ အဖေက သတိထားမိတော့ ဘရင်... မင်းတို့ အိမ် ဘာလို့ မလာတာတုန်းလို့ မေးတာပေါ့။ သည် တော့ ဘလေးရင်က ဟာ... အစ်ကိုလေးရာ မင်းတို့ အိမ်က အနက်က သိပ်ဆိုးတာလို့ ပြောသတဲ့ ။ သည်တုန်းက စစ်ကာလကြီးကိုး။ အဝတ်အစားရှားပါးလွန်းတော့ တို့ တစ်တွေက ဖျင်လုံချည် အနက်ကြီးတွေ ဝတ်ရလို့ အနက်လို့ ခေါ်တာ’

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းက အဝတ်အထည် ရှားပါးသောကြောင့် ကျေးလက်တောရွာများ တွင် အထည်သစ်ရယ်လို့ မမြင်ရဟု ဆိုပါသည် ။ လက်ရက်ကန်းစင်တွင် ဖျင်လုံချည်တွေ ကိုယ်တိုင်ရက်ဝတ်ကြရသည် ။ အရောင်ရအောင် သစ်ခေါက်ဆိုးကြရသည် ။ ရွာမှာ က ထနောင်းခေါ

က်၊ မာလကာခေါက်များကို အရည်ကျိုပြီး ဆိုးကြတာ များ သည် ။ အနက်ရောင်လိုချင်တော့ ဗွက်ပုပ်ရည်စိမ်ပြီး ဆိုးကြရသည် ဆိုပါသည် ။ သည် အနက်ထည်ကိုပဲ ထည်လဲနှင့် ဝတ်နေရသူ အမေ့ကို နာမည်မခေါ်ဘဲ အနက်ဟု အရူး ကိုဘရင်က ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည် ။

‘အခု ညည်းလည်း မထူးဘူး၊ အမြဲ ဆောင့်အောင်နေတာဆိုတော့ အနက်ပဲ’

အမေ ပုံခိုင်းကောင်းသောကြောင့် အစ်ကိုတွေ မောင်တွေက ကျွန်မကို ‘အနက်’ လို့ ခေါ်ကြတော့သည် ။ သည် ကတည်းက ကျွန်မလည်း သိပ်မဆောင်ပုံတော့။

(၃)

ကျွန်မတင်မကပါ၊ ကျွန်မအစ်ကိုတွေ မောင်တွေလည်း အမေ့ပုံခိုင်းက မလွှတ်။ အလုပ်တစ်ခု ခိုင်းလိုက်၍ ဘာမှန်းညာမှန်း မသိဘဲ ယောင်တီယောင်နု မသေမချာ ပြန်ခဲ့လျှင် အမေက ‘မင်းနှယ်ကွယ်... မောင်သာပေါ် ရသာလွှတ်’ ဟု ဆိုတတ်၏။ မောင်သာပေါ်ကလည်း ပြောစမှတ်တွင် ရသော ဇာတ်လမ်းရှိပါသည် ။ ကျွန်မတို့ ရွာတွင် မောင်သာပေါ်

ဆိုသော လူပျိုကြီးတစ်ယောက် ရှိသည်။ အလွန်ရိုး၊ အလွန်အလွန်းသဖြင့် မိဘများကပင် ရှေ့ရေးအတွက် စိတ်ပျက်ရသူလည်း ဖြစ်သည်။ အမေပြောတတ်သည့် မောင်သာပေါ် ရသာလွှတ်ကလည်း ကျွန်မတို့အိမ်မှာ ပြောစမှတ်တွင် သည်။ ရသာမှာ ရွာသာကို ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။

‘ညဦးပိုင်းတုန်းက ဖအေနဲ့ မအေက မနက်ကျ သာပေါ်ကို ရသာလွှတ်ရဦးမယ်လို့ ပြောတာကို သာပေါ်က မီးဖိုချောင်ထဲ ဆေးလိပ်မီးဝင်ညှိရင်း နားစွန်နားဖျား ကြားလိုက်တယ်။ အဖေတို့ အမေတို့ ကတော့ ငါ့ကို ရသာလွှတ်မယ် ပြောတယ်။ သူတို့ မနိုးခင် ငါ ထသွားမယ်ဆိုပြီး မနက်အစောကြီး ရသာရွာ ထသွားရေ။ မိုးလင်းတော့ ဖအေက သာပေါ်... မင်း ရသာ သွားပေးစမ်းကွာဆိုတော့ သာပေါ်က ခပ်ကြွားကြွားနဲ့ အဖေက အခုမှ လွှတ်နေ၊ ကျုပ်ကဖြင့် ပြန်ခဲ့ပေါ့... တဲ့။ ဘာမှ လည်း မမှာ လိုက်ရဘဲနဲ့ ဘာသွားလုပ်တာတုန်းလို့ မေးတော့ မသိဘူးလေ အဖေတို့ ပဲ ကျုပ်ကို ရသာ လွှတ်ရဦးမယ်ဆိုလို့ ထသွားတာလေဗျာတဲ့ ၊ မင်းတို့ လည်း အဲသလိုပဲ လူကြီးပြောချင်တဲ့ စကား လေးလုံးကွဲအောင် နားမထောင်ကြဘူး။ ရသာ ထသွားတော့တာပဲ’

အမေပုံခိုင်း။ အမေ ပုံတိုပတ်စတွေက သူ့ကိစ္စနှင့်သူ လမ်းပေးမှာ ပြေးလွှားနေသူများကိုပင် မလွတ်။

‘လမ်းပေါ်ရပ်နေတဲ့ မိန်းမမျက်ခွက်က တို့ ရွာက မထွေးတင်နဲ့ တူလိုက်တာအေ’ လို့ ပြောချင် ပြောနေတတ်သည်။

လမ်းပေါ်မှာ တစ်ယောက်ယောက်က စက်ဘီးကို တဂျောင်းဂျောင်း တဂျင်းဂျင်း အကြမ်းပတမ်း စီးသွားတာမြင်လိုက်လျှင်လည်း ဝေဖန်တတ်သေးသည်။

‘သည် လူ သူ့စက်ဘီး မဟုတ်လောက်ဘူးအေ။ ကိုယ့်စက်ဘီး မဟုတ်

တ်လို့ အားမာန လျှာမကျိုး ချိုင့်မရှောင် ကျင်းမရှောင် ဇွတ်နင်းတာ။ သူ့ စက်ဘီးဆို သည် လိုဘယ်စီးလိမ့်မလဲ။ တို့ ရွာက ကိုအေးဆောင်သူများ နွား တွန်းရိုက်သလိုနေမှာပဲ’ လုပ်တတ်သည်။ ။

ဖျိုးခနဲ ဖျတ်ခနဲ ပြောရသည့် စကားထဲမှာ ပင် ပုံခိုင်းကလေးက အမြဲ ပါတတ်သည်။ ။ ကျွန်မမောင်က အိမ်အပေါက်ဝမှာ လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ခါး ထောက်ရပ်ရင်း လမ်းဘက်ကို ကြည့်နေတော့ အိမ်အဝင်အထွက်မှာ ဝင် ချင်ထွက်ချင်သူတွေက ရှောင်ရှောင်နေရသည်။ ။ အမေ ဈေးကပြန်လာ တော့ ပက်ခနဲ အပြောခံရတော့၏။

‘ဖယ်စမ်းပါကွယ်၊အပေါက်ဝရပ်ပြီး ခါးကြီးတထောက်ထောက်နဲ့ ဂ င့်ဂဲက ကိုမောက်ကျနေတာပဲ’

ကျွန်မတို့ ရွာနှင့် ကပ်လျက် ဂင့်ဂဲရွာက ဦးမောက်ကို ကြည့်လျှင် အမြဲတမ်း လက်နှစ်ဖက် ခါးထောက်ထားတတ်သည်။ ။ သည် လို ထူးခြားသည့် စရိုက်တွေကိုလည်း အမေ မှတ်မိနေတတ်သည်။ ။

တစ်ခါကလည်း ကျွန်မတူကလေး ကျောင်းသွားဖို့ လွယ်အိတ်လွယ် ထွက်လာတာကို လှမ်းကြည့်ရင်း အင်္ကျီကြယ်သီး တပ်လွဲနေတာ အမေ လှမ်းမြင်ဖြစ်အောင် မြင်လိုက်သည်။ ။

‘နေဇော်... မင်းအင်္ကျီ ကြယ်သီးတွေ ပြန်တပ်စမ်း။ တကတည်းမှ ကြည်ရွာက ကိုတိုင်းခင်ကျလို့ ။ ကိုတိုင်းခင်တို့ များ ကြယ်သီး အထက် တစ်လုံး အောက်တစ်လုံးဖြစ်မှ ဝတ်တတ်တာ တစ်သက်လုံး အထက်တ ခ်လုံး အောက်တစ်လုံး နေလိုက်တာ သေသာသွားကရော သည် လိုပဲ’

အမေပုံခိုင်းတွေက အဖေ့ကိုလည်း အလွတ်ပေးသည် မဟုတ်ပါ။ အ ဖေက သူ စားချင်သောက်ချင်စိတ် ရှိတာလေးကို သူ့ကိုယ်တိုင် ဟင်းစပ် ထစပ်ပေးတာမျိုး၊ ပစ္စည်းတစ်ခု အိမ်အတွက် ဝယ်မည်ခြမ်းမည်ဆိုလျှင်

ဝင်ပြောတာမျိုးရှိလျှင် အမေက ‘တကတည်းမှ ကိုစံကျော်ကလည်း နေရာတကာ ပါရန်ကော’ ဆိုတတ်သည်။ ကိုစံကျော်ဆိုတာ ကျွန်မတို့ ရွာက ကျွန်မတို့ အဘိုးလေး တော်စပ်သည်။ အဘိုးလေး ကိုစံကျော်က မိန်းမအလုပ်၊ မိန်းမကိစ္စတွေမှာ ဝင်ပါတတ်သည် ဆို၏။ မိန်းမဖြစ်သူ ဈေးသွားမယ်ဆိုတော့ ဟင်းချက်စရာ ဝယ်ရမည့်စာရင်း အဘိုးလေးက ပဲ ပေးလေ့ရှိသည်။ ဟင်းချက်ရာတွင် လည်း ဆားခတ်၊ နနွင်းခတ် နေရာတကာ ပါတတ်သည်။ မိန်းမတွေ စကားပြောသည့်ကြား ငုတ်တုတ်ကြီး ထိုင်နေတတ်သည်။ မိန်းမတွေ သန်းရှာကြတော့လည်း ပါသည် ဆို၏။ ဒါကြောင့်ပင် အဖေ့ကို အဘိုးလေး ကိုစံကျော်နှင့် နှိုင်းခြင်း ဖြစ်၏။ သည် လို အမေ့ပုံခိုင်း၊ အမေ့ ပုံတိုပတ်စကလေးတွေက တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်မအတွက် ဝတ္ထုထဲက ဇာတ်ကောင်တွေမှာ စရိုက်အဖြစ် ထည့်သုံးဖြစ်ခဲ့ရသည်။

(၄)

မထူး

အမေ သဒိယဒါလေးယှိုလို့ ရေးပေးလိုက်တယ်။

တို့ ရွာတွေမှာ နံမယ်မှဲ့ဒါ ထူးပြီး ရှာမနေဘောင်၊

ဈေးသွားရင်း လမ်းမှာ မွေးတော့ မိဈေးဘဲ။ အလှူဆိုင်ဗျောသိန်းတု
န်းမွေး ဗျောသိန်းပဲ။ တစ်ရွာသူနဲ့ တစ်ရွာသားယလို့ မွေး အဘေရွာ အ
မေရွာ စပ်မှ ညှိကြဒါပဲ။ ကြည်ရွာနဲ့ ဥဒယမွေးတော့ ကြည်ဦးဘဲ။ ခုခေ
တ် နံမယ်ဒေ သုံးလုံးလေးလုံး မှဲ့ကြဒါ နေ့နံက ခိုက်တတ်တယ်။ နေ့စီး
တတ်တယ်။ တို့ အဘေတို့ က မိတပ်မခေါ်ရဘူး။ ဘဒေသရာဇ်ခေတ်က
ကျွန်များ ခေါ်တဲ့ နံမယ်တဲ့ ။ မယ်တပ်ခေါ်မှာ ထီးသုံးနန်းသုံး ခေါ်ကြဒါ။
ခင်တို့ နန်းတို့ ပါအောင် မှဲ့အေ။ သခင်မတို့ နန်းမတော်တို့ မှ ထီးနန်းဆ
န်ဒါ။ ရှေးက အဲသလို နံမယ်မှဲ့ဒဲ အကြောင်းလေး ညည်းရေးတဲ့ စာထဲ
ထဲရေးစမ်းအေ။

အမေ

အမေဆီက စာကိုဖတ်ရင်း ကျွန်မ ပြီးမိရသည် ။ လက်ရေးလက်
သား သတ်ပုံသတ်ညွှန်း မမှန်သော်လည်း အမေအတွေး၊ အမေစိတ်ကူး
ကို ကျွန်မ သဘောကျမိသည် ။ နာမည်မှ ညှိကြပုံတွေကို အမေ ဘယ်
လိုများ စိတ်ကူးရသွားတာပါလိမ့်။ အမေပြောတော့လည်း ပြောချင်စရာ
။ သူ့ခေတ်နှင့် သူ့အခါ နာမည်မှ ညှိကြပုံတွေကလည်း လူ့အဆင့်အတန်း
၊ လူ့ဘဝပုံရိပ်တွေကို ထင်ဟပ်နေကြတာပဲ မဟုတ်လား။ ပြီးတော့ နာမ
ည်က စီးတာ ခိုက်တာမျိုးကလည်း ရှိသေးသတဲ့ ။ မိတပ်ခေါ်တော့ ကျွန်၊
ခင်တို့ မယ်တို့ က ထီးနန်းဆန်သတဲ့ ၊ အညာကျေးလက် အယူစွဲစလေး
ဆိုပေမဲ့ စဉ်းစားစရာ။ အမေစာရပြီးကတည်းက ကျွန်မခေါင်းထဲ
အတွေးတွေဝင် ရပြီ။ ဝတ္ထုကလေးတစ်ပုဒ်ကို စိတ်ကူးဖြင့် ဖန်တီးကြည့်
နေမိသည် ။

ရက်တစ်ပတ်လောက်ကြာတော့ ကျွန်မတို့ မိသားစု အမေအိမ်ကို အ

လည်ရောက်ကြသည် ။ ထုံးစံအတိုင်း အမေက ပျော်နေရှာသည် ။ စကားစမြည် ပြောကြရင်းဖြင့် ကျွန်မ စာရေးသည့်အကြောင်း ရောက်သွားပါသည် ။

‘အမေပေးလိုက်တဲ့ စာကလေး ဝတ္ထုရေးဖြစ်ရဲ့ လား’

‘မရေးရသေးဘူး အမေရဲ့ ၊ ဘယ်လိုတည်ရမလဲ စဉ်းစားနေတုန်း’

‘ညည်းတို့ စာရေးဆရာများ တည်ရတာနဲ့ သင်ဖျင်ရတာနဲ့ ပြီးနေတာပဲ။ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ရေးရပါမယ့်အကြောင်း ချိန်ဆနေရတာနဲ့ လမ်းတင်ပျောက်ကရော။ တကတည်းကိုမှ တို့ ရွာက ကိုမြကြီး ပဲစိုက်သလိုပါပဲ’

ကိုမြကြီး ပဲစိုက်သည့်အကြောင်းကိုတော့ ကျွန်မ မကြားဖူးသေးပါ။

‘ကိုမြကြီး ပဲစိုက်တာက ဘယ်လိုတုန်း အမေရဲ့ ၊ ပြောပြပါဦး’ဆိုတော့ အမေက ပြုံးပြုံးကြီးနှင့် သူ့ပုံခိုင်းကို ပြောပါလေတော့သည် ။ သည် လိုမှတ်မိရာရာ စကားတွေ ပြောနေရလို့ ပဲ အမေ အသက်ရှည်နေခြင်း ဖြစ်မည် ထင်ပါ၏။

‘တို့ ရွာက ကိုမြကြီးဆိုသော ရှေးခုနစ်တန်းအောင်အေ့။ မြင်းခြံမြို့တက်ပြီး ကျောင်းနေနိုင်တာ သူတစ်ယောက်ရှိတာ။ ကိုမြကြီးက မြို့မှာ ခုနစ်တန်းအောင်တော့ ရွာက မသိန်းတင်နဲ့ အိမ်ထောင်ကျပြီး ကျောင်းဆက်မတက်တော့ဘူး။ ရွာပြန်ပြီး တောင်သူလုပ်တယ်။ သူတကာတွေက မိရိုးဖလာ တောင်သူလုပ်ကိုင် စားကြတာဆိုတော့ ရှင်းတယ်။ နှစ်စဉ် ပဲကြီးစိုက်နေကျအခင်း ပဲကြီးစိုက်လိုက်တာပဲ။ မြေပဲချတဲ့ အခင်း မြေပဲချလိုက်တာပေါ့။ ကိုမြကြီးကတော့ အဲသလို မဟုတ်ဘူး ။ သူက မြို့ဘက် ပညာလာသင်တဲ့ သူဆိုတော့ သိပ္ပံလိုလို ဝိဇ္ဇာလိုလိုကိုးအေ့။ သည်တော့ သူက ဘယ်အကွက်တော့ဖြင့် ဘာစိုက်ရင်ကောင်းမလဲ။ ဘယ်အ

ခင်းတော့ဖြင့် ဘာစိုက်ရင် ဖြစ်မလဲ၊ တစ်နေ့တစ်နေ့ မေးစေ့ လက်နဲ့ ပွတ်ရင်း အခင်းထိပ်ကနေ ဒါပဲ စဉ်းစားနေတာ။ စိုက်တော့လည်း သူတကာလို ပဲဖြင့် ပဲ၊ နှမ်းဖြင့် နှမ်း စိုက်တာလည်း မဟုတ်ဘူး ။ တစ်ဧက အကွက်တစ်ကွက်ကို လေးပိုင်းပိုင်းပြီး မြေပဲက တစ်စိတ်၊ ပဲနီက တစ်စိတ်၊ နှမ်းက တစ်စိတ်၊ ဝါက တစ်စိတ် အဲသလို စိုက်ကြည့်တာပေါ့။ သီးနှံပေါ်ချိန်ကျ သူများက တင်းလုံးတောင်းလုံး ခြင်ရောင်းနိုင်ပေမဲ့ သူ့မှာ ဘယ်ဟာကမှ ဟုတ်တိပတ်တိ မရေတော့ ဟိုဟာနည်းနည်း သည် ဟာနည်းနည်းပေါ့အေ။ ခေတ်ပညာတတ်ဆိုတော့ ဟုတ်နီးနီးနဲ့ ရွာက မေးကြတယ်။ ကိုမြကြီး ခင်ဗျား အကွက် ဘာစိုက်ရင် ပိုဖြစ်မလဲပေါ့အေ။ ကိုမြကြီးက ခေါင်းကုတ်ပြီး ဘယ်ဟာ ပိုဖြစ်တယ် မသိလိုက်ပါဘူးဗျာ၊ သည် တစ်နှစ်တော့ ချိန်ကြည့်ရတာနဲ့ ပြီးတာပါပဲတဲ့ ။ ညည်းမလည်း ခုထိ ချိန်တုန်းလား’

အမေ့စကားဆုံးတော့ ကျွန်မတို့ မှာ ရယ်လိုက်ရပုံများ ။ အမေမို့ ပုံခိုင်းတတ်ပလေ အောက်မေ့ရပါသည် ။ အမေ့ဆီက အပြန်မှာ တော့ ကျွန်မဝတ္ထုလေးတစ်ပုဒ်ရဖို့ စိတ်ကူးကလေး ဝင်လာခဲ့ပြီ။

သည် လို အမေ့ပုံတို ပတ်စကော့၊ ပုံခိုင်းတွေအကြောင်းပြောလျှင် ဆုံး
နိုင်မည် မထင်ပါ။ အမေ့မှာ က အကြောင်းဆုံတိုင်း ပြောစရာတွေ တစ်
ပုံကြီး ကျန်နိုင်ပါသေးသည် ။ ပြောလည်း ပြောနေဆဲ ဖြစ်ပါ၏။ ကျွန်မ
တို့ ငယ်ငယ်ကတော့ အမေသည် လို ပြောတတ်တာကို သိပ်ပြီး အလေး
အနက် မရှိခဲ့။ အခုတော့လည်း အေ့မစကားတွေက ဘဝထဲက ရင်းနှီး
ထားရသည့် အတွေ့အကြုံတစ်မျိုး ပါလားလို့ ကျွန်မ ခံစားတတ်ပါပြီ၊
တကယ်တော့ လူနှင့်စရိုက်ကို ကပ်ပြောနေခြင်း မဟုတ်လား။

အမေ့ဝမ်းထဲမှာ စိတ်နှလုံးထဲမှာ လူတွေအကြောင်း ဘယ်လောက်
တောင် သိုမှီးထားတာပါလိမ့်၊ စရိုက်တွေ ဘယ်လောက်တောင် သိနေ
တာပါလိမ့်၊ ဝတ္ထုဆိုတာကလည်း ဒါပဲ မဟုတ်လား။ လူနှင့်စရိုက်ကို ဘ
ဝနဲ့ အနီးဆုံးဖြစ်အောင် ဖော်ကျူးခြင်းပဲ မဟုတ်လား။

အခုတော့ အမေ လှမ်းပို့တတ်သော စာတိုကလေးတွေကို ကျွန်မ သိ
မ်းတတ်နေပြီ။ အမေ့ ပုံတိုပတ်စကလေးတွေကို ခံယူတတ်နေပြီ။ ဤသ
ည် ပင် အမေ့ဘဝထဲက လာသော ဝတ္ထုတွေ မဟုတ်လား။ အဝေးမှာ ဆို
တော့ အမေ့ ပုံတိုပတ်စကော့ကို လွှမ်းနေမိပြီ။

အမေ့ဆီမှ ရလာခဲ့သော စိတ်ကူးကလေးကို ကျွန်မ ဝတ္ထုရေးတော့ ‘
ပုံတိုပတ်စ’ လို့ ခေါင်းစဉ် တပ်လိုက်ပါသည် ။ အမေ့ကိုယ်တိုင်သည် ပင်
ကျွန်မအတွက် ဝတ္ထုဖြစ်နေတာ ကြာပြီ။

ကလျာမဂ္ဂဇင်း၊ အောက်တိုဘာ၊ ၂၀၀၇

